

Erikson Urhandel Aktiebolag
Sturegatan 37
172 31 Sundbyberg

Beslut att förelägga Erikson Urhandel Aktiebolag att vid vite vidta rättelse enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut

Länsstyrelsen i Stockholms län förelägger Erikson Urhandel Aktiebolag (556426-2359) att vid vite om 50 000 (femtiotusen) kronor vidta rättelse genom att vidta följande åtgärder:

- Upprätta en allmän riskbedömning genom att bedöma vilka risker som finns och hur stor risken är för att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.
- Bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med olika typer av kundrelationer (kunders riskprofiler).
- Upprätta rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjerna ska omfatta;
 - Åtgärder för kundkännedom.
 - Lämplighetsprövning av anställda och uppdragstagare.
 - Övervakning och rapportering till Finanspolisen.
 - Bevarande av handlingar inklusive behandling av personuppgifter.
 - Intern kontroll, inklusive uppgift om vem som ansvarar för regelföljningen.
 - Skydd mot hot och fientliga åtgärder.
- Säkerställa att anställda och uppdragstagare löpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra skyldigheterna enligt penningtvättslagen och länsstyrelsens föreskrifter.
- Säkerställa att relevant information dokumenteras samt säkerställa att den allmänna riskbedömningen samt rutiner och riktlinjer uppdateras regelbundet, minst en gång per år, varvid datum för uppdateringen antecknas.

Datum
2020-01-13

Beteckning
209-45246-2019

Föreläggandet gäller omedelbart. En redovisning av vidtagna åtgärder ska ges in till Länsstyrelsen i Stockholms län **senast inom fyra veckor från det att ni tagit del av detta beslut.**

Om Erikson Urhandel Aktiebolag inte följer föreläggandet kan Länsstyrelsen i Stockholms län ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet.

Beskrivning av ärendet

Regelverket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism¹ (penningtvättsregelverket) gäller bland annat verksamhetsutövare som driver yrkesmässig handel med varor där det kan antas att det, nu eller framöver, betalas ut eller tas emot kontanter på belopp som uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer. Det kan vara en enstaka transaktion eller flera transaktioner som har ett samband och tillsammans når upp till samma belopp. En sådan verksamhet står under länsstyrelsens tillsyn.

Verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsregelverket ska bland annat göra en allmän riskbedömning av sin verksamhet samt skapa rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsen) har den 4 oktober 2019 förelagt Erikson Urhandel Aktiebolag (bolaget) att skicka in bolagets allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den 9 oktober 2019 inkom bolaget med en svarsskrivelse till länsstyrelsen. Den 12 november 2019 beslutade länsstyrelsen att förelägga bolaget att inkomma med komplettering av sin skrivelse. Den 14 november 2019 inkom bolaget med kompletterande svarsskrivelse.

Motivering

Bolaget registrerades i Bolagsverkets register mot penningtvätt den 21 november 2012. Bolaget driver verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket och är därför skyldigt att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen får ingripa mot en verksamhetsutövare som inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att förhindra att dennes verksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Ingripande kan bland annat ske genom att länsstyrelsen förelägger verksamhetsutövaren att vid vite vidta rättelse.

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2018:55) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Datum
2020-01-13

Beteckning
209-45246-2019

Av penningtvättsregelverket framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker, en så kallad allmän riskbedömning. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Allmän riskbedömning

Länsstyrelsen konstaterar inledningsvis att handlingarna som bolaget gett in i ärendet innehåller vad som får förstås vara bolagets allmänna riskbedömning. Av denna framgår endast att bolaget har en mycket låg risk för penningtvätt. Detta är inte tillräckligt för att uppfylla de i lagen ställda kraven.

Bolagets allmänna riskbedömning ska ligga till grund för verksamhetens riskbedömning av kunder samt rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen kan konstatera att bolagets allmänna riskbedömning är bristfällig. Detta medför att länsstyrelsen inte kan göra en fullständig prövning av om de övriga ingivna handlingarna är adekvata eller tillräckliga för att uppfylla krav som uppställs på verksamhetsutövare i regelverken mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill dock särskilt framhålla följande.

Riskbedömning av kunder

En verksamhetsutövare ska bedöma de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med varje kundrelation. Bedömningen ska ske med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen samt verksamhetens kunskap om den aktuella kunden, varje kund ska således tilldelas en riskprofil. I det material som bolaget inkommit med saknas uppgift om hur bedömningen av den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationer (kunders riskprofiler) gjorts. Vidare saknas det uppgifter om hur kundernas riskprofiler löpande följs upp och ändras när det finns anledning till det under en pågående affärsförbindelse.

Kundkännedom

Bolaget har i sitt yttrande till länsstyrelsen uppgett att de saknar kunskap om de rutiner och riktlinjer avseende åtgärder för kundkännedomsåtgärder som efterfrågats av länsstyrelsen. Vidare har bolaget uppgett att de inte vid något tillfälle under efterfrågad tidsperiod haft anledning att vidta några kundkännedomsåtgärder. Detta trots att bolaget enligt egen uppgift under samma tidsperiod utfört i vart fall ■■■ kontakta transaktioner överstigande 5 000 euro. Länsstyrelsen bedömer därför att bolaget inte på någon punkt uppfyller de i penningtvättsregelverket ställda kraven på rutiner och riktlinjer för kundkännedomsåtgärder.

Datum
2020-01-13

Beteckning
209-45246-2019

Interna rutiner och riktlinjer

Bolaget har uppgett att alla anställda, inklusive ägarna, har läst igenom informationen som länsstyrelsen sänt dem och att all information sparats och finns i en speciellt upprättad pärm med rubriken "Länsstyrelsen Penningtvätt" som alltid finns tillgänglig för samtliga anställda i företaget. Bolaget har dock inte gett in några rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen vill här påtala att det lagstadgade kravet på denna typ av rutiner är ett krav för samtliga anmälningsskyldiga verksamheter. Av den dokumentation som bolaget gett in kan även utläsas att bolaget inte erbjudit berörda den utbildning som i gällande regelverk anges såsom minimumkrav. Det saknas vidare rutiner för fysiskt skydd och förbud mot repressalier.

Övervakning och rapportering

Av bolagets rutiner och riktlinjer framgår inte, såsom penningtvättsregelverket kräver, hur företaget ska övervaka sina pågående affärsförbindelser och enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från vad man har anledning att räkna med. Av rutinerna och riktlinjerna ska också framgå att affärsförbindelse inte får etableras och en transaktion inte utföras om man misstänker att kundens tjänster eller produkter kommer att användas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det ska också framgå hur misstänkta transaktioner och aktiviteter rapporteras till Finanspolisen.

Behandling av personuppgifter

Länsstyrelsen vill här påpeka att det inom ramen för penningtvättsregelverket finns krav på att verksamheten ska ha rutiner och riktlinjer för vilka handlingar och uppgifter som verksamhetsutövaren ska spara. Denna lagstiftning ska, utöver annan tillämplig lagstiftning, följas. Utifrån det bolaget uppgett kan länsstyrelsen inte avgöra om bolaget uppfyller de i penningtvättsregelverket ställda kraven.

Intern kontroll och anmälningar av misstänkta överträdelser

Av rutinerna och riktlinjerna ska framgå en intern ansvarsfördelning för att säkerställa att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs. Det ska framgå vilken eller vilka funktioner som har utsetts och vem som innehar respektive funktion. Det ska också framgå hur de interna kontrollerna genomförs för att säkerställa efterlevnaden av penningtvättsregelverket. Oavsett vad verksamhetsutövaren driver för verksamhet ska denne utse en person som ansvarar för verksamhetens regelefterlevnad och interna kontroll samt rapportering till Finanspolisen. Av de uppgifter som bolaget gett in till länsstyrelsen kan inte länsstyrelsen avgöra om bolaget uppfyller de i penningtvättsregelverket ställda kraven. Vidare saknas rutiner för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av penningtvättsregelverket.

Datum
2020-01-13

Beteckning
209-45246-2019

Dokumentation

Länsstyrelsen vill särskilt framhålla att den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenteras och bolaget har en skyldighet att utvärdera dessa minst en gång per år och datumet för utvärderingen ska antecknas. En allmän riskbedömning ska därutöver alltid utvärderas om man inom verksamheten erbjuder nya eller väsentligen förändrade produkter eller tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är avgörande för verksamheten. Om man efter en utvärdering anser att det finns behov av att ändra eller komplettera den allmänna riskbedömningen och rutinerna och riktlinjerna ska dokumenten uppdateras.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att bolaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genom att inte upprätta, dokumentera och uppdatera allmän riskbedömning, riskprofil för kunder samt rutiner och riktlinjer för att motverka att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism i enlighet med lagkraven.

Länsstyrelsens tillsyn av bolaget har visat att ovan angivna brister föreligger. Detta innebär att bolaget löper en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen har således grund för att meddela bolaget ett föreläggande om att vidta rättelse förenat med vite. Med ledning av angelägenhetsgraden av att penningtvättsregelverket efterlevs och att vite ska bestämmas så högt att det inte blir ekonomiskt fördelaktigt att underlåta att iaktta föreläggandet bedömer länsstyrelsen att vitesbeloppet på 50 000 kronor är skäligt.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket 15 punkten, 2 kap. 1-5 §§ och 8-15 §§, 3 kap. 1-14, 16-20, 29-30 §§, 4 kap. 1-3 §§, 4 kap. 6-7 §§, 4 kap. 9-10 §§, 5 kap. 1-9 och 11 §§, 6 kap. 1-2 §§, 6 kap. 4-5 §§, 7 kap. 1 §, 7 kap. 10 §, 7 kap. 11 § första stycket, 7 kap. 13 §, 7 kap. 24-25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- 1-3 och 6 §§ lagen (1985:206) om viten.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

I detta ärende har enhetschef Helena Remnerud beslutat och handläggarna Frida Berglund och Camilla Braun varit föredragande.

Datum
2020-01-13

Beteckning
209-45246-2019

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Upplysningar

Lämna gärna era uppgifter via vår e-tjänst komplettering eller yttrande i ärende. Uppgifterna kommer då direkt in i ert ärende och ni får en bekräftelse på att vi har mottagit uppgifterna. I e-tjänsten anger ni Länsstyrelsen i Stockholms län samt ärendets diarienummer. Ni hittar e-tjänsten på lansstyrelsen.se. Skriv *yttrande* i sökrutan och tryck på sök.

Ni kan även lämna uppgifter via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se alternativt till Länsstyrelsen i Stockholm Box 220 67, 104 22 Stockholm. Ange ert ärendes diarienummer samt *yttrande* i ämnesraden.

För information om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Bilagor

Hur man överklagar, bilaga 1.

Information om förenklad delgivning, bilaga 2.